

DVA BOZKY

pre Maddy

MOTÝĽ

MATTHEW LOGELIN

DVA BOZKY

pre Maddy

Copyright © 2011 by Matt Logelin
All rights reserved
Translation © Monika Urbanová 2016
Design © Motýľ design 2016
Cover Art © EpicStockMedia / shutterstock.com
Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ 2016

ISBN: 978-80-8164-084-1

MATTHEW LOGELIN

DVA BOZKY

pre Maddy

Spomienky na stratu a lásku

VYDAVATELSTVO MOTÝL

Pre Madeline

Predhovor

Nie som spisovateľ.

Teda, aspoň donedávna som si to o sebe myslel. Vo svojich rukách však držíte knihu, ktorú som napísal ja sám.

Kiežby som ju nikdy nemal dôvod napísať. 25. marca 2008 ráno bol môj život lepší, ako som si vôbec vedel predstaviť; zakrátko sa všetko od základov zmenilo. O tom však neskôr. Najskôr sa chcem s vami podeliť o niekoľko zážitkov.

Vždy som zastával názor, že to skutočné, hodnotné umenie pramení z nesmiernej bolesti (asi preto, že neznášam veselú hudbu) a že výsledné dielo je nádherné, pretože ho motivuje najčistejší a najautentickejší cit zo všetkých: smútok. Nikdy som tejto axióme neveril viac ako počas tých dvoch chvíľ, ktoré bližšie opíšem...

September 2000. Býval som v Chicagu. Predieral som sa prvým ročníkom postgraduálneho štúdia na univerzite. Pri čítaní Marxa, Webera a Durkheima na hodinu sociológie som spoznal pieseň, ktorá od základov zmenila môj pohľad na

hudbu: „Come pick me up“ od Ryana Adamsa. Bol to presne ten typ piesne, akú som vždy túžil napísať – bola smutná, zábavná a text obsahoval slovo *jebať*. Miloval som ju však najmä preto, že bola smutná. Vplyvom tých slov som sa cítil ako nikdy predtým: počúval som narastajúci žiaľ piesne a vtedy som aj ja zatúžil po zármutku, vďaka ktorému vytvorím niečo, hocičo, rovnako úžasné.

Potom, čo som niekoľko dní počúval výhradne iba túto pieseň, som sa rozhodol zavolať svojej priateľke, aby som sa s ňou podelil o tento zážitok. „Myslím si, že by som aj ja dokázal napísať podobnú pieseň, ale ty si na mňa príliš dobrá.“ Vtedy som s Liz chodil niečo vyše štyroch rokov a náš vzťah som považoval za takmer dokonalý. Nikdy mi nespôsobila také muky, aby sa vo mne prebrala tvorivá stránka, ktorá sa azda niekde vnútri schovávala. A hoci som veľmi túžil napísať ďalšiu depresívnu pesničku, som rád, že som nemal schopnosť alebo potrebu tak urobiť.

Máj 2006. Pre prácu som musel na istý čas odcestovať do Indie. Uprostred pobytu ma prišla navštíviť Liz. Zobral som si pár týždňov voľna, takže sme cestovali po krajine a videli veci, o akých sa nám ani nespívalo. Spísal som si dlhý zoznam miest, ktoré musíme navštíviť, ale Liz trvala na jednom konkrétnom: Tádž Mahal. Stáli sme pred jedným zo siedmich divov sveta a počúvali nášho sprievodcu. Rozprával príbeh, ktorý stál za vznikom pamiatky. Vysvetlil nám, že ju prikázal postaviť mogulský vládca Šáh džahán, aby tým splnil sľub, ktorý dal svojej manželke. Legenda vraví, že na smrteľnej posteli, krátko po tom, čo porodila ich dieťa, požiadala manžela, aby jej postavil pomník, ktorý sa navždy preslávi svojou majestátnou krásou.

Obrátil som oči stĺpkom, uvažujúc, či je na tom príbehu aspoň trocha pravdy, alebo ho sprievodcovia vytvorili umelo, aby turistky pri počúvaní padali do mdlôb. Liz však hltala každé

jeho slovo. V nemom úžase hľadela na mauzóleum. Oči sa jej zaplnili slzami a ústa mala otvorené dokorán. Keď sprievodca pokračoval v rozprávaní, jej spotená ruka čoraz silnejšie stískala tú moju. Len čo skončil, Liz sa otočila na mňa a povedala: „Ty by si pre mňa nikdy nič také neurobil.“

Mala pravdu – nedokázal som nič postaviť. Sotva som zvládol zavesiť obraz na stenu. Ale ani som nepredpokladal, že by som niečo podobné musel urobiť.

Počas príprav na písanie tejto knihy mi utkveli v pamäti tieto dve spomienky. Neustále mi krúžili hlavou, prepletali sa a splývali, kým som knihu písal a korigoval. Boli pre mňa obrovskou iskrou. Nikdy som nezabudol na tú pieseň, ani na ten výlet. No predtým, než Liz zomrela, som zabudol, čo presne pre mňa znamenali.

Viem, že táto kniha nie je žiadna pieseň s názvom „Come pick me up“ a celkom určite to nie je Tádž Mahal. Je to môj pokus zmeniť smútok na niečo nádherné. Je to kúsok mňa. Kúsok mňa pre Liz. A nech je to akékoľvek, som si istý, že by na mňa bola hrdá.

Azda by ste mohli tvrdiť, že som sa stal spisovateľom. Ja si však úprimne želám, aby som sa ním radšej nikdy nestal.

ČASŤ I.

*Zdalo sa to úplne jasné
(i keď možno len nám),
že strávime zvyšok
života spolu.*

Kapitola 1

Svoju budúcu manželku a matku svojho dieťaťa som stretol na benzínovej pumpke. Stalo sa to v utorok, koncom januára 1996. Obaja sme v tom čase mali osemnásť rokov. Hoci sme bývali necelé dve míle od seba, v ten deň sme sa stretli len druhýkrát. Navštevovali sme totiž rôzne stredné školy a pohybovali sa v odlišných partiách. V ten večer, keď ma Liz Goodmanová zbadala len pár krokov od seba, na mňa zamávala a spýtala sa: „Nie si náhodou Matt Longlin?“ Moje meno síce skomolila, ale takmer trafila. Keďže som bol rozpačitý a plachý tínedžer bez štipky sebavedomia, poriadne ma šokovalo, keď ma oslovila nádherná blondínka. Spočiatku to bolo čudné – dievčatá ako Liz sa predsa nebavia s chalanmi, ako som ja. Dospel som k záveru, že ma považuje za pracovníka benzínovej pumpy a potrebuje pomôcť s tankovaním. „Áno, to som ja,“ zmätene a nespomelo som odpovedal a ďalej som si naplňal nádrž. Okamžite ma uchvátili jej priateľské správanie, energia a, samozrejme, jej krása. Mala presne 149,86 centimetra, no vznášala sa, akoby mala aspoň dva metre. O niekoľko rokov neskôr mi prezradila,

že som na ňu zapôsobil tým, že som jej podržal dvere, keď sme vošli do predajne, aby sme zaplatili. Bol som zaskočený, že ju takýto bezvýznamný čin presvedčil, aby videla čosi viac za mojimi nesporne rozpačitými pohľadmi.

Naše prvé rande prebehlo v piatok 26. januára. O tri dni neskôr, keď sme stáli na príjazdovej ceste pri dome jej rodičov, jej z úst vyklzli prvé zalúbené slová. Zareagoval som na ne úsmevom, bozkom a slovami: „Aj ja ťa milujem.“ Obaja sme sa zhodli v jednom: našli sme osobu svojich snov. Len niekoľko mesiacov nás delilo od odchodu na univerzitu do rôznych štátov (ja som zostal v Minnesote na Univerzite sv. Jána, zatiaľ čo Liz mala odísť do Kalifornie na Univerzitu Scripps), takže sa z nás stala takmer nerozlučná dvojica. Chceli sme stráviť spolu zvyšok krátkeho času, ktorý nám ostával.

Na jarných prázdninách v Mexiku som si nakúpil telefónne karty za peniaze, ktorými si iní zvyčajne platia pivo a vstupy do klubov, a takmer celý výlet som pretelefonoval s Liz. Moji kamaráti sa v tom čase opíjali a spávali s náhodnými známosťami. Som si istý, že som bol jediný osemnásťročný mladík v Mazatláne, ktorý sa tak na jarných prázdninách správal. Mesiac po mojom návrate odišla Liz do Španielska, kde strávila tri týždne v hostiteľskej rodine. Bola to súčasť školského programu pre maturantov, ktorých chceli vytiahnuť z ich zóny komfortu do úplne nového prostredia. Kým bola tam, používala otcovu telefónnu kartu a každý deň mi viackrát volala. Telefónny účet narástol do takých obrovských a šokujúcich výšin, že si jej otec dodnes presne pamätá tú závratnú sumu. Blížila sa jeseň a my sme sa chystali na odchod na univerzitu. Sľúbili sme si, že nás nerozdelí ani obrovská vzdialenosť. Vďaka týmto krátkym odlukám sme boli presvedčení, že budeme jedným z tých zriedkavých stredoškolských párov, ktorý prepláva vysokoškolskými rokmi s nenarušeným vzťahom a duševným zdravím.

Popravde, vzdialenosť náš vzťah len posilnila – na rozdiel od iných dvojíc, ktoré netrápilo, že sú odlúčené, my sme museli na našom vzťahu viac zamakať. Telefón a webkamera sa stali neoddeliteľnou súčasťou našej komunikácie, a teda „spoločného“ učenia. Bez ohľadu na to, kde sme práve boli alebo ako bolo neskoro, sme si každú noc písali e-maily. Počas štyroch rokov na univerzite Liz vynechala štyri noci a ja šesť – bola to skutočnosť, ktorú mi vyhadzovala na oči vždy, keď som ju neskôr našťval. Keď sme mohli byť počas tohto odlúčenia aspoň na chvíľu spolu, veľmi sme si to vážili a dokazovali sme si to romantickými prechádzkami po chodníkoch Claremontu lemovanými stromami. Za Liz som cestoval do Kalifornie každých šesť až osem týždňov za peniaze, ktoré zarobila počas brigád, a tiež za tie, ktoré dostala ako mesačné vreckové od svojich rodičov. Domnievala sa, že by som za ňou mal priletieť ja, keď to už všetko platí sama, a ja som nemal chuť tráviť čas hádkami. Navštívila ma dostatočne často na to, aby sme obaja zistili, že sa aj tak najlepšie zabavíme v Kalifornii. Každé leto sme pracovali neďaleko od seba. Cez obedňajšie prestávky sme si vynahrádzali čas, ktorý sme stratili v priebehu školského roka.

V treťom ročníku sme sa obaja rozhodli študovať jeden semester v zahraničí. Keďže sme vedeli, že by sme sa pri rozhodovaní navzájom ovplyvnili, dohodli sme sa, že si prezradíme nami zvolenú destináciu až potom, keď obaja odovzdáme prihlášky. Hoci sme mali na výber doslova celý svet možností, obaja sme si zvolili Londýn. Bolo úžasné bývať v rovnakom meste v rovnakom čase a k tomu bez rodičov. Obaja sme po prvý raz v živote naozaj zažívali, aké je to byť niekde úplne sám mimo domova. Netrávili sme spolu každú možnú chvíľu, lebo sme sa obávali, že si narušíme štúdium. Viem, že to znie čudne, ale nazdávali sme sa, že ak sa naďalej budeme správať, akoby sme žili v rozličných častiach krajiny, obaja by sme si

mohli naplno vychutnať náš semester v zahraničí – lenže ten-
toraz nás od seba delila iba štyridsaťpäťminútová jazda met-
rom, a nie štvorhodinový let. Po skončení štúdia v Londýne
Liz vyrazila so svojimi kamarátmi, ja zas so svojimi, na potulky
po západnej Európe. Dohodli sme sa, že sa po dvoch týždňoch
stretne, zbavíme sa kamarátov a budeme cestovať sami.
Naše túlavé topánky zamierili na Korziku. A presne tam sa pre
nás všetko zmenilo. Predtým sme už síce boli sami, ale nikdy
nie nepretržite dva týždne. Z Korziky sme išli do Talianska,
Švajčiarska a Nemecka. Zistili sme, aké je to žiť spolu šťastne
ako dvaja dospelí ľudia. Ten výlet potvrdil našu domnienku:
naša láska vydrží celý život. Naša láska prekoná vzdialenosť,
čas, drobné nezhody či akúkoľvek búrku vo vzťahu.

Štúdium na univerzite sa pomaly chýlilo ku koncu a my sme
mali možnosť konečne žiť spolu v rovnakom meste nastálo. Je-
dinou otázkou bolo, kde sa usadíme? Po štyroch rokoch v Juž-
nej Kalifornii sa Liz nechcelo opustiť túto oblasť. Zamestnala
sa v malej konzultačnej firme v centre Los Angeles. Ja som
usúdil, že ešte nie som pripravený vstúpiť do pracovného živo-
ta. Prijal som štedrú ponuku z postgraduálnej školy v Chicagu
s úmyslom urobiť si titul PhD. zo sociológie.

Tieto rozhodnutia nás prinútili, aby sme si znova obnovili
sľub a nedovolili, aby medzi nás vstúpila vzdialenosť. Zvládli
sme to predsa posledné štyri roky – tak prečo by sme to ne-
dokázali aj v nasledujúcich rokoch? Navyše, vďaka tomu, že
sa Liz začlenila do skutočného pracovného života dospelých,
zarobila dostatok peňazí, aby som za ňou mohol častejšie ces-
tovať do Los Angeles, prípadne ona do Chicaga. Naďalej sme
pevne verili, že náš vzťah vydrží navždy.

Veľa ľudí sa pri pohľade na Liz nazdávalo, že je to krás-
ka bez mozgu. Boli však ďaleko od pravdy. Hneď po škole sa
v práci stala vysokopostavenou konzultantkou vedenia fir-
my. Cestovala po krajine oblečená v kostýmoch a s vysokými

podpätkami, stretávajúc sa s riaditeľmi niekoľkých najväčších vnútroštátnych finančných inštitúcií. Už v prvých sekundách zoznámenia ich očarila svojou inteligenciou, rozvahou, humorom a dôvtipom. Dokázala vás ohromiť objasňovaním tajných ekonomických teórií. Čítala však aj stránky časopisov *US Weekly* a *People*, takže vám hravo prezradila najnovšie trendy v obliekaní alebo ktorá celebrita sa vyspala so svojou pestúnkou. Či ste sa stretli pred hodinou alebo ste sa poznali celý život, zaručene sa z nej stala vaša kamarátka.

Svojím úsmevom vtiahla ľudí do svojho života. Smiechom ich nútila zostať vo svojej blízkosti. Ale ak ste prekročili určité medze a správali sa k nej povýšene pre jej drobnú postavu alebo fakt, že je blondína, dokázala byť riadne tvrdá. Raz povedala svojmu staršiemu kolegovi, ktorý ju potľapkal po hlave, aby išiel do riti. Keď sme sa na párty zoznámili s niekým novým a pýtal sa ma na jej prácu, len som vytresol: „Vyhadzuje nižšie postavených zamestnancov, aby zvýšila ceny akcií o päť centov pre multimilionárske banky a poisťovne.“ Zakaždým ma rýchlo opravila: „V skutočnosti nikoho nevyhadzujem. Odporúčam zníženie počtu zamestnancov a vyhadzovanie ľudí prenechávam iným.“ Štyri roky na ženskej univerzite a pozícia konzultantky manažmentu len vystupňovali jej nespútanú povahu, ktorú si pestovala od narodenia.

Aj preto som ju miloval.

Po dvoch rokoch sme s Liz dospeli k jednoznačnému rozhodnutiu: je načase žiť spolu v rovnakom meste. Nechceli sme sa zmieriť s obrovskou vzdialenosťou, ktorá bola medzi nami. I keď sme si na ňu časom zvykli.

Keď som jej raz večer zavolať, aby som jej prezradil svoj úmysel, dohodli sme sa na tom, že sa presťahujem do Los Angeles, len čo dokončím štúdium a urobím magisterskú skúšku – titul PhD. bol na spadnutie.

Štúdium som absolvoval koncom januára 2002. O necelý mesiac som si pobalil veci a vydal som sa naprieč krajinou do Los Angeles. Bol som nadšený, že sa sťahujem k Liz. Dorazil som k jej vchodovým dverám a v rukách som držal čerstvo zakúpený, jedinečný kúsok môjho majetku.

„Čo je to?“ opýtala sa Liz.

„Je to pôvodná kresba od Wesleyho Willisa. Je na ňom pobrežie Chicaga a Wrigley Field.“

„Tak toto teda nebude v mojom dome.“

„Čože? Prečo?“

„Pretože je to obrovské a škaredé. Počkať. Kedy si si tú otrasnú vec kúpil?“

Mal som chuť jej zaklamať, ale určite by to časom zistila. Bol som vlastne nútený povedať pravdu. „Uhm, minulý týždeň. Tesne predtým, ako som odišiel z Chicaga. Chcel som niečo, čo by mi to mesto pripomínalo, a toto sa mi zdalo ideálne.“

Liz nesúhlasne pokrútila hlavou a povedala: „Koľko si za to dal?“

Vedela, že na účte mám asi tri doláre a na Vise mi zostalo celkovo šesťdesiatšesť dolárov, pretože mi musela zaplatiť prenájom sťahovacieho auta a ostatné náklady spojené so sťahovaním. Hoci som jej práve povedal pravdu, túto príležitosť som využil na menšiu lož. Usúdil som, že sa tým vyhnem väčším ťažkostiam. Bola už aj tak dosť rozčúlená, že som vôbec kúpil tú hnusnú kresbu. Určite by sa naštvála oveľa viac, keby zistila, koľko som za ňu naozaj zaplatil.

„Hm, dvadsať dolárov.“

„Ty si zaplatil dvadsať dolárov za posratú atramentovú kresbu na obrovskom kuse lepenky? Na čo si, dopekla, myslel?“

Nemám potuchy, prečo som klamal. Totiž, tá vec ma stála v skutočnosti päťdesiat dolárov, takže tá tridsaťdolárová lož nemala veľký význam. V tej chvíli mi vôbec nenapadlo, že vonkoncom nezáleží na hodnote tej veci. Išlo o to, že som minul

peniaze, aj keď som bol takmer na nule, a v čase, keď sme sa chystali spoločne ako dvojica vstúpiť do života dospelých. Stále som žil vo svete fantázie, kde sa študentské pôžičky využívali na nákup platní a piva. Nemal som poňatia, aké je to byť finančne zodpovedný, nesebecký dospelý človek.

V tom období moju filozofiu dokonale vystihovalo tričko, ktoré som videl počas prvého týždňa v Los Angeles na jednom bezdomovcovi pri našom dome: Pracujúci ľudia sú sráči. Nemal som vlastné auto, takže som každé ráno odviezol Liz do mesta jej autom, aby na nás zarobila peniaze. Večer po práci som ju zase vyzdvihol. Každý deň mi položila rovnakú otázku: „Našiel si si dnes nejakú zaujímavú prácu?“ Zakaždým som mal poruke dáku šikovnú výhovorku. Ani som jej nemusel povedať skutočnú pravdu, ona ju už poznala: prvé mesiace v Los Angeles som sa aktívne snažil ne byť tým sráčom spomenutým na tričku, a tak som sa ponevierať vonku s ďalšími nezamestnanými kamarátmi a zúčastňoval som sa verejného natáčania televíznej relácie *Tá cena je správna*.

V júni toho roku, po mnohých hádkach o mojej mizernej motivácii a po vyše troch mesiacoch každodenného falošného hľadania práce, mi jedna Lizina kamarátka odporučila prácu v internetovej spoločnosti v Pasadene. Šiel som na pohovor a keďže zúfalo potrebovali čerstvé telo zízajúce na monitor počítača, ponúkli mi prácu. Moja babka bola zdesená, keď zistila, že chodím do práce v šortkách a sandáloch, že hrám väčšinu týždňa stolný futbal a že každé piatkové popoludnie je zasvätené popíjaniu piva pri mojom pracovnom stole. Keby len vedela, že píšem reklamy na doplnky na skvalitnenie poprsia a na tabletky na zväčšenie penisu...

V mojej práci neexistovala žiadna šanca na kariérny postup. Pozícia bola platená od hodiny, takže som sa vynašiel a neustále som objavoval originálne spôsoby, ako zaplniť čas, kým si odpípnem odchod. O niečo sa mi tým síce navýšil plat, ale aj

tak mi to sotva stačilo na pokrytie životných nákladov. Nedá sa povedať, že by som svoju prácu nenávidel, ale ani som ju nemiloval.

Liz medzitým v práci povýšili, získala rôzne funkcie a neoceniteľné skúsenosti. A, pravdaže, zarábala stále viac a viac peňazí. Veľa času tiež trávila na pracovných cestách. Hoci sme konečne bývali spolu, celé mesiace sme sa vídali len cez víkendy. Pre mnohé páry by toto extrémne veľké množstvo času stráveného od seba znamenalo skutočnú ranu pre ich vzťah, ale pre nás to bolo úplne normálne. V podstate to veľmi uľahčilo prechod k spoločnému bývaniu – keby bola Liz stále doma, okamžite by pochopila, akého má doma lenivého povalača, a určite by ma vykoplá.